

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De nocume[n]t[is] gule siue viciose comestio[s]is Sermo. LXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

crapule defuit. In cuius sepulchro p^o ei^o mor...
Z retrahen...
ma p^o...
stare cu...
borum

Exempla

Exempla

R

Nota gulofos...

Exempla

Exempla

oleo no vescit: z tm molestias z qsdā difficultat...
res ciboz qre: caricas: piper: nuce: palmaz...
fruce: simla: mel: rota hozoz: cultura vocat:
ve cibario pane n vescant. Et cu dles delicias
secamur a reg celoz excludimur. z sic de alijs
Implorem⁹ q dei bonitate z misericordias ve nos
adiuuet ad vincendu gula: ne ad cor maloz p^o
cula labamur: z tade a reg dei excludamur zc.

De nocumēz gule siue viciose co...
mestiois Sermo LXVI.

Trendite ne for...
te grauent corda v^oa crapula z ebrie...
rate. Lu. xxi. In pcedēt fmoē au...
disti nouē modos comestiois viciose: qbz vitz...
hō cibū aut potū sumēdo peccat. Nūc p^o n^o v^o...
dendū ē q mala sequit⁹ hoi ex hmoi crapula s^o...
ue comestioe viciofa. Et q^ouis d mal⁹ gule siue...
crapule aliq sup dixerit ser. lxiij. p. Q. R. vitz...
quō gula ifert hoi nocumēta ex pre mēz z cor...
por: tū adhuc de ill⁹ lari⁹ z p^oiculi⁹ dicere in...
rēdo: ve tāto diligēt⁹ valeam⁹ viciū gule dcl^o...
nare. Pro g^oa Luc maria. Attēdite ne for...
te zc. vbi s. Quis docet. mltā ponat z enu...
merant mala z nocumēta gule: tū ex illis aliq...
dicere cogitauit: angendo etiā ea de quib⁹ sup...
dixi sermōe. lxiij. Et sunt illa

- Ledit corpus
Auger zcupiscētā
Perdit sapiētā
Odit innocentā
Facit displicētā
Inducit paup^oratē siue ind^o
gentiam
Facit violentiam
Rōdit p^osciētā
Ledit claudic patriam

P^oio gula ledit corp^o ve in pre sup ractū est...
ser. lxiij. Q. Tū sic dic Ar^o. in d^o vegetabilibz...
planz. arbozes q i plenilunio iserunt siue plā...
tant⁹ pducūt fruce⁹ pueridos z cito puerescen...
tes. p^o humorē nimij: q plena luna in eis au...
gmētāt. Per lunā autē q ē mutabil⁹ z m^o aq^o i...
e elligit v^oeris iglunies: q gaudet mutatioe er...
variatōe escarz. z ē seneina z m^o hūiditacū cra...
puloz. In t^o igit plenilunio si q arbozes plā...
cant. i. si corpa nra nutriunt v^ol^o f^o gnānt⁹ pu...
eridi fruce⁹ ozunt⁹: qz ad l^oam ex talibz debiles...
ifances nascunt⁹ z gues ifirmitates ex supflui...
tare comestiois gnānt⁹: vitz vlcera: apostema⁹...
ta: scabies: z alia puerida diuoz mēbzoz gnā...
ve ait Senec. Mltā inq^o fercula multos mo^o...
bos fecere. Et p^ofirmat ex scriptura Eccl. xxxvij.
In mltis escis erit ifirmitas. Et de guloso d^o
Job. xx. Lū faciat⁹ fuerit arrabit. estuabit zois...
dolor irruet sup eū. Et itez Eccl. xxxj. Vigilia...
cholera z rozur a v^oro ifrūto. i. hoi q est sine...
frugalitate cibi z pot^o parcitate. Nā supflua...
comestio aufert somni dulcedinē: plongat ifir

plunā i/...
relligit⁹...
v^oeris in...
glunies.

v

De nocumentis gule

mitatē: et induē penalitē Jōsaluatoz i chēa
 re horat nos vt fugiam⁹ gulā di. Accēdite zc.
 id ē diligēter cauere ne gūent corda vīa crapula
 z ebrietate. ¶ S; di. qd. Un ē h q crapula tā
 B **crapula** cū nocet corp⁹ cū corp⁹ recipiat cibū cū dele
 nocz coz
 pou **crapula** cū nocet corp⁹ cū corp⁹ recipiat cibū cū dele
 mediet corp⁹ ipinguat. Pingua autē corpa et
 nimia adipe plena sūt pessima z mltz morbis
 subiecta: vt dē Lōstāri⁹. qz calor nālis in talibz
 sepe suffocat: z vīa spiritūū i talibz pinguedie
 claudif. z sic spūs n̄ p̄tē istuere i corp⁹. p debito
 regimie corpi i nālibz. Et addit q omia corpa
 pingua. p̄tē supflua hūoz abūdantiā icurrūt
 sepe ifirmiatē plūz z tardissime curādā. Nā
 pōdere pinguedis p̄tē elia corpa: nec se exerci
 tāt: nec laborant. z sic nec supflua minuūt: nec
 zgelara piguedis dissoluūt. Un calor nālis suf
 focat: z sepe subita mors iducit. nisi citissime
 succurrat. Et ē etiā illd snia Hypocrat. Un vt
 ait Hiero. Et ponit etiā de p̄te. di. v. c. Ne tales
 Hypocras inq̄ Hiero. docet in amphorismis
 crassa z obesa corpa q̄ crescedi mēsurā iplēuerit
 nisi cito ablatōe sanguis minuatur: i paralytim
 z pessima morboz gnā crūpe. Et ideo necariā
 tūc ē dēp̄tionē vt rurū habear i q̄ possint cre
 scere. Idē ait Galien⁹ Hypocrat⁹ doctissimus
 in p̄p̄s: vt ait Hiero. ad Lethā. Quoz vita et
 ars sagena ē: nec posse diu viuere: nec sanos ēē
 Corp⁹ **S**ecō h est id: qz nimia comestioe corp⁹ dif
 nimia co **crassa**: eo q̄ pl⁹ q̄ digeri possit ingerat. Et h ē
 mestioe **turpissimū** z bestiale. Nā vt dē Sene. i qdam
 discrasia **epla**. Quid turpi⁹ q̄ pl⁹ ingerere q̄ possit di
 tur. **gerere**. z stomachi sui nescire mēsurā. Utes sē
 q̄ se iplere nō desistūt: q̄sqz euomere itez coz
 ganf. vt ait Hiero. vbi s. in. c. Ne fles. Di ois
 no faciūt z rōnē. Null⁹ em̄ ampli⁹ conat in ali
 qd vas ifundere q̄ possit cape. Tales autē coz
 medēdo ifundūt qd tenere nō p̄tē: vt dē L by.
 sup Mar. in qdā omel. Nā autē miseri cū ven
 trē iplēuerūt vsqz ad aures: nec cessant iplere.
 P̄tēca nimia comestioe corp⁹ discrasiat: eo q̄
 repugnātia z zua sese digeri ipe diētia fil sumāf
 Mō calida/mō frigida/mō seica/mō hūida/
 in eadē mēsa: vt inuie Sene. epla qdā cōparās
 cōstioes antiqz repletoī modernoz di. E dia
 fuit qdā paucaz herbarz: qz tūc cibū facil. nūc
 autē p̄ arte voluptatēqz corrupt⁹ ē. postqz n̄ ad
 tollēdū fame sed pot⁹ ad incitādū inuēte sūt
 mltē z dīctōes/q̄bz auditas excitef z voluptas
 z q̄ erāt famescētibz alimēta repleta sūt borro
 re. Inde pallor vult⁹ z neruoz tremor z misere
 rabilitoz z excreabilioz q̄ ex fame macies. inde
 decolor faciet. qd capis v̄tiginē dicā: qd oclor
 aurūqz rozmēta dicā. mltos morbos mltā fer
 eula fecerūt. Necessē em̄ ē: vt in̄ se tā diuersa
 discrepēt z hausta male digerāt. ex discordi fo
 cibo nascit morbz. Hec Sene. Et post dicitur
 nas egrietudines seq̄ mors. Sūt em̄ pleriqz q̄
 rāto studio z cura se solēt comestioibz reficere
 z saginare acti deberēt imolari. Jz cui libet loz

quis L by. sup Mar. in qdā omel. Quid in
 q̄ ipinguas corp⁹ nūq̄ imolare te bēm⁹. aues
 pinguiorē min⁹ sane sūt. Et beu tales inueni
 unt tā in spūali q̄ seclari statu. Et forte pl⁹ in
 spūali: q̄ postqz magna diligētia se ipinguae
 rūt: ex nimia voracitate gūatos se afferūt: me
 dicos q̄rūt: purgatiōes recipiūt. z q̄ cū dulce
 dine ingesserūt z delectatōe: cū amaritudine ex
 inanire p̄tēdūt. Sic q̄ crapula mltas induē in
 firmitates: ita cōuerso abstinētia optima est
 medicina. corp⁹ lesum restaurat: z nō lesū p̄e
 seruat: ne discrasia icurrat: vt p̄ Hiero. de
 p̄te. dist. v. c. Legim⁹. dicētē. Legim⁹ qdā mor
 bo articulari z podag laborātes p̄scriptōe bono
 rū ad simplicē mēsa z paupes cibos redactos
 zualuisse. Ubi dē glo. p̄scriptōe. i. amissioe. v̄l qz
 ipi puabant se cibis p̄lio medicorū. ¶ S; dō
 gula auget z cupiscētia: z p̄ sternit p̄nētia.
 qz postqz vēter comestioibz ē saturat⁹ imūdis
 libidinitz exagitat z ad luxuriā puocat: vt oñ
 die Hiero. in epla qdā. Ingluties inqz ad lux
 xuriā facile puocat. Un vēter z genitalia sibi
 mēp̄is vicina sūt: vt ex vicinitate mēbz col
 ligatio intelligat vicioz. Et h̄ dist. xliij. c. Cū
 autē. E dicitas em̄ ad luxuriā p̄rabit. qz dū vē
 ter saturitate exēdit: aculei libidinis excitant:
 ait Hie. in pasto. Sic em̄ oleo ignis fomētāf:
 ita feruoz libidinis comestioibz mltitudine exci
 tat. Dis q̄pe cibū licz simplex z rusticū: nūm
 um comest⁹ luxurie puocat estus. vt vult Laf
 sian⁹ li. colla. Hoc plimū atēdere debet ēē cō
 dēstāstici viri dei futio mācipari: q̄ deberēt ēē
 puri/mūdi z casti: ne dent occasione p̄ nimias
 comestioes luxuri z carnis rebellioi: vicine ea q̄
 sūt coz. p̄fessioi zia. Exēplo flamini. i. sacerdo
 tū gentiliū. d q̄z ait Hiero. z Iovinā. q̄ Ner
 mon vir stoic⁹ narrat d vita antiqz sacerdotū
 egypti. q̄ oibz negociis mūdi: curisqz postpositis
 ris sp̄ in rēplo fuerūt. nūqz se mltierio misce
 rūt. nūqz cognatos aut liberos viderūt. ex q̄ di
 uino culeui d̄fūire ceperūt. a carnibz etiā oino
 abstīnuerūt. p̄tē appetitū libidinis. pane raro ves
 scebant ne oncratē stomachū. z n̄ qm̄ comedē
 bāt: mētibz parit z isopū sumebāt i cibo: vt il
 li⁹ calore escam gūiozē decoqrēt. z plā alia que
 ibidē dicit Hiero. Si igit sacerdores gētū: cul
 tores idolorū: tamūdū studēt deoz. suoz falsoz
 rū ritū h̄c. qd acuri sē viri eccl̄stāstici cultores
 veri dei z heredes celest⁹ regni. p̄culdubio p̄fē
 ctiores esse deberēt q̄ illi q̄nto p̄fectior⁹ legis
 ch̄i sūt ministri. S; p̄dolor nūc d̄ n̄ris sacer
 dotibz v̄tīcat id qd scriptū ē Deu. xxxij. Incras
 sat⁹ ē dilect⁹ z recalceitruit: icrassat⁹ dilatat⁹
 ipinguat⁹ derelict⁹ deū factor⁹ suū. Per reple
 tionē em̄ nimis despūmāt i luxuriā. Un Aug.
 in li. de heresibz. Nōe ad vni⁹ boze ebrietatē nu
 datit genitalia z femora q̄ p̄ sexcentos annos
 sobrietate p̄tērat. Lorb p̄ remulentiā misce
 inestū libidinis: que sodoma non vicerat vne
 vicerūt: filie moab vocauerūt filios isrl̄ ad eōz

Exēplū

Exēplū

L

caro sa
nata r
bellae
ritū.

Exēplū

Exēplū

Exēplū

gula sa
pientia
p̄dit

vicia sua z fornicati sunt cum eis. Et sic ait dñs
Hier. v. Saturati estis z fornicati estis: qz pdij
er adipe liquat coz: vt dñs ps. fugiam qz crapu
la z ebrietate: z sequimur philio apli sobrietatem
dicet. Ro. xij. Nō i comestatiōibz z ebrietatiōibz
nō i cubilibz z ipudicijs: s; induim dñm iesu
chm: z carnis curā ne fecerit in desiderijs. Et
Laro ait. Lū re detineat venter dānosa volu
ptas. Indulgere gule nolit: qz venter amica est
Sic em equ? bñ past? sessor inobediēs efficit
z nec i chamo z freno bñ ad itentōez ipi? dirigi
cur: sic caro nimia comestatiōe saginata spū re/
bellis reddi: z ad ei? ipiū inepa. fm illd apli
Gal. v. Caro zupiscit aduers? spm. Larnen
igit nimia comestatiōe pascere ē spm debilitare
Dinc ē q rogādo nos alloq? Per? apls di. j.
Per. ij. Obsecro vos abstinere a carnalibz dñs/
derijs: q militat aduers? aiām. Quia tñ q
ridie carni tributū comestatiōis ē soluedū: sine
q nō pōt subsistere coz? nfm. qnticūqz ei bō
sic deuor? z scētis: necario bz comedere ne defi
ciat coz? nisi miraclose sine cibo? suaref. Un
Sene. li. d breuitate vite. Lū inqz venteris ne
gocū gerit: nec rōne patit: nec mitiga? qce/
nec vlla pce flectit ei? esurios. Et i. li. iij. san
toz part. bz. q sener qdā disputās cum phis
sub colore pblemaz? b dixit. Ml? debitoribz
p me? me misit obnoxū: ceterisqz solūēs ab
coz molestijs liberat? soli vni qridie soluedo
satisfacere nō possūz. Et qritbz solutiōez rādie
Ml? sui pfrict? vicijs. qbrāqz molestissimis
creditoribz oēm abijciēs subam satisfeci. atqz
ab eis solut? fui: castri margie xo stimul? carez
re neqz nec licer ea in puā redigeri vix. vim i/
pulsiois euado. Nec ibi. Et ad idē ē Aug. in
tract. d dē collatiōibz coll. ij. di. Usum castri
margie nō possūm? vt ceca vicia recusare qntū
cūqz pfecti: qz nō possū? nē qd nascimur. Et sb
die exm de sidonio: q arbenis? ieiunū triduz/
anū famefactus sup locum phlij clamauit di.
Arbenis. mibi succurrite. Et qritbz qd bter.
rñdit. Trū feneratoroz mān? icurri: z duoz d/
bici solui. scio satisfacere nō possūm. Et qritbz
itez qd b cēt. rñdit. tres feneratoroz esse: cupi/
dicare pecunie: carnalitate luxurie: z auditarē
gule: qz duobz pms satisfecerat. s; fñ? cū fa/
me cogebat: q dederit ei vni solidū: z empro
pane vni? den. q sufficerat: reliquū totū solidū
dimisit z recessit. Nec ibi. Nō em satisfacere
bz nāe ne dñs fiat. nē sic carnē nueriat vt spū
rebell? z iobediens existat. Tercio gula pdit
gula sapiam. Intellectū em nimia comestatiōe obnu
piantiaz pdit. p phis sapias eliminat. Nam heberudo
mēs est filia gule. vt pz s. ser. lxiij. P. Bites
em mēs suerōnis heberat ex imoderātia cibi
z por. d. se. di. v. ne cles. Et ponit i vif. pboz
q ante nimio sanguie z dapibz iuoluce: nihil
renue yf celeste pnt cogitare: s; p de carnibz z
veneris igluuie eructare. Et Hiero. in qdam
epla ait. Nihil aū ita obruit vt veter plenus

z estuans: huc illucqz se vertēs. Nā hō voraci/
tati z comestatiōi dedit? postqz ē replet? fumit
caput ei? perētibz obtēdit intellect? vne i gur
gite: palpitat i capite: qd restat nisi sōno iglice/
re/rozpore z desidā vacare: cū oia mēbra sunt
guata z repletiōe bestiali tanqz catena ligata.
z quō pnt sic ingluuie dediti vacare sapie. Un
L. hys. i. ome. q nemo ledit nisi a semetipso. ra/
les redarguit di. Inialit: q igulof/ nec ocul?
nec lingua/ nec os ppijs defnuunt officijs. sed
oia mēbra cozpis vincul? iacent quif? vincra qst
carentis. Et Lallian? i lib. colla. col. j. dr. Nihil
adeo obstruit intelligētia sic comestatiō z ebrie
tas. E cōtrario dr: q vere puris abstinētibz da
ta ē sapia. Dan. j. Et Eccl. ij. dr salomō. Logira
ui i corde meo abstrahere a vino carnē meā: z
trāsferre aiām meā ad sapiām. Ex istis ifer
q comestatiō ipedit memoriā z induc obliuio/
nē: eo q obnubilat intelligētia. in tāctū em mē/
re? pfundit q obliuiscit coz q agit. Tles q p
fumo stearē a nimia repletiōe ciboz: mō remini/
scunt coz q ad deū pnter z q facere obligant.
sic de eis qrit ppha Dsee. xij. Saturati sunt
obliti sūt mei coz. scz q pnter ad me. Quar
to gula odit innocētia. Nā postqz itellectū re/
tre agēte in agēdis obruidit: z memoriā diuine
legi pfundit z innocētia destruit: qz ad vicioz
fomēta sine oi obstaclo ducit. Hic ē q Lina aū
comestatiōez gulā habuit innocētia: quā post
imediata pdidit. Lorde em p pcrim ifrigidaroz:
bō incipit comestatiōi iudare. Nā dr Arist. i. p/
ble. q hoies vens borealibz flancibz sūt magis
comedētes qz i australibz: qz venci boreales sūt
frigidiores. Sic reuera: flante venco boreali z
frigido suggestiōis diabolice: z cessante vento
australi i spiratiōis diuise. tūc hoies magis vacāt
comestatiōibz z venter igluuie: z tādē pstermū
oēs vtutes aie z pdit stat? innocētie. In cui? fi
gurā dr Job. j. q filijs z filiabz Job vscētibz z
bibētibz vinū i domo pmogeniti: repēte vne?
irruit z pculsit qruoz angulos dom?: z opps/
sūt liberos z mortui sunt. L omnia em raro vl/
nūqz sine perō esse pnt. Et igit diabol? opozu
nū tps expectauit: dū comedētes oppsūt. In
domo q pmogeniti sūt oppsūt: qz dū plati p ali
ozū custodia dediti leticie z comestatiōi defuire
cognoscūt. antiqu? hosti in minorz morte sub/
uersiōis aditū p negligētia maiorz qrit. vt vlt
Sic. ij. mo. Sed qz nūc comestatiōi z gule
magis vacare repit: qz plati z ppositi alioz regi
mini. Hic dū alioz custodie deberē diligēt
intēdere: defuist ventri suo z coqne z seipos z
gregē suū exponunt piculo z ruine. Un z. iij.
Reg. xxv. di. q nabuzardan pnceps cocoz ser
uus regis babilonis: destruxit muros hierlm:
qz venter cui deseruit mltitudo: omnia edifica
virentū ad solūm redigit z psterne. di. pliiij. S
Lū aut. imo qd per? est dice? nabuzardan trās
tulit vasa rēpli in domo regis babilonis: z fec
vasa rēpli/ vasa palacij z coqne. Sic vt expōte

Exeplū

Exeplū

L

Exeplū

Exeplū

Nota

Gula

Nota

Dugo li. ii. de clau. anie di. Comestatio z gula fac de vasis fructu: yasa vicioz: z vasis tem pli di vasa innici. Un aie gula vt nabuzardan fac de furozibz dei furores vctris. aut ei apls. Tēplū dei scēm est qd estis vos. In hēplō dei vasa sūt corda / q ruc sūt vasa tēpli dñi / cū plēa fructibz placēt diuine maiestati. sūt autē vasa palacij dñi placere desiderāt cūlibet hūane po/ restari. sūt etiā vasa coqne: dum cor qd pus so brierat fuerat seruit gula. Nec ibi. Tales sūt q ambulāt i desiderijs suis. vicz comestatiōibz z potatiōibz. j. Pef. iij. Quidē gula fac displicētā. Nā comestatiōes leqnes omibz sūt re/ dio z displicētes. Nā anqz cū pparant / indy gnant z viciu pant / clamant et murmurāt / ad alios currūt z seipos inuitāt: domos circūcūt z qd aliq comedāt: explorāt / an inuitent expe ctāt / mō solē / mō horā norāt: vt vce come/ stiōis rps vel nunqz obseruāt. Tales sūt siles aqils: q in alto volātes subito se cēctūt sup ca dauera: z ipis insepariblr adherēt: sic dī i coll. parz. Et sic milu p modico venter / pastu tota die circūfer. vt dī in p. i. ca. rex. li. xij. Sic illi inuerecūde pboz boim mēlas vistrāt / z i co/ erione aliqz meditant z cū magz pfusioe repoz cāt. Tales etiā sūt canes ipudici. q p venteris ingluuie ad quēlibet comedētē recurrūt / z eis obiectū circūcūdo glutiūt. De qbz dī. famē pa tient vt canes z circūbunt ciuitates. Tal fuit Nebuz de q narrat Iuvena. sacraz li. i. San tyra vl. qui cū domi habuisset sacis comedere / solebat curias alioz frequare z mēlas vistrā / re. p. p. rapulā z gulā. Talis fuit etiā qdā Lice ro. q nllī se inuitāti negauit: z cū parce pcurat / ref p malo habuit. Un de eo Macro. dic. Lice ro a qdā exceptus cena sacis parca z qridiana Nā pene nulli inuitāti se negabat / valedicens hospiti: tacētē sibi susurrabat: nō puecābā me ribi tā familiarē. Tales gurgulioes homies p bos eos nō recipiētes viciu pant / malos z tyrā nos cū qbz comedūt z bibunt laudāt. Et iō dī / gne bonoz viroz icurrūt displicētā. Sūt etiā gulosi alijs hoibz displicētes ppter vanilo quētā. In p. dīo ei hō sp. pntoz ē ad aptendū z cepz suos / siue bonos siue malos: vt dē Be / da sup illo puer. xxiij. Statue culz i gutture rno. Repleti em pnt se ad loqndū vt dē Br. in pble. Nā affluētā ciboz comitari soler mūda / tio yboz: vt dē Hugo de clau. aie. Postqz em hō comedēdo faciat / lingua loqndo resoluūt: z p oia diuagat. Nā seclares errant facta clert coz / describētes mores z acrus ipsoz. lingua soluētēs i papā z cardinales / i pntarbas z pu / mares i archiepos z epōs / ppositos / decanos / z abbates / z gnālī i oēs sacerdotes z clericos Et q pntā vitā negligūt / vitā alioz de qbz eis nō pstat nō verent discurre / nō intelligētes p ceptū esse / sacerdotibz obloq nō dberē. vñ cui / liber taliū dicit Exo. xxiij. Dñs nō derrabes / sal / tēn sacerdotibz q dñi i sacra scripturā noiant

Gula fac displicētiam

Exēplū

Exēplū

Nota

Displīcēt ppter vaniloquiū

Sed heu nec clerici a talibus vaniloquijs z des tracciōibz in mensa sine libet: qui cū in mensa deberēt attendere sacre lectōis: aut yba edificatōis i mediū pponere: amplī qnqz qz seclares in ybis solent excedere. Nō nō attendūt q ppha orat dicēs. Pone dñe custodiā ori meo z ostiū cir. la. meis zc. Ostiū dicit nō murū. si em murus poneret licentia loquēdi oino negari vide ret: sed ostiū ponit: qd tpe z loco claudit z apit. Hoc ostiū sermōis claudit: qñ pntas loqndū refrenat: aperit qñ ppter nēcitatē corpis vl do / crinā: vel ppter edificatōes mētis os ad loqndū laxat. Per hō ostiū sepe inuocāt q ostiū mētis frangūt: qz festiatio z nugatio seducit. De Hugo de clau. aie. Et ibidē pulere ostēdit: q sic filijs z filiabz Job cū comederūt et biberūt pigit / q ostiū apertū fuit: venter e regione in / travit. qntuoz angulos domz z cussit: z sepre st lios Job oppssit. Job. j. Ita i comestatiōe dum ostiū loquēdi ē apertū. venter z suggestio diabo lica a pre d seriti a dō derelicti / inerat / ad inania loqndū hoies icitat. z sic qntuoz āgulos. i. qntu oz frutes cardiales domū mētī fulciētēs / vcto siue turbie yboz / curit. qz p ignauitā prudētia pdelectationē epantā / p amorē iusticiā / z p tū / morē / fortitudinē frangit. Et sic sepre filias. i. se pre frutes intellectuales interfici: scz sapientiā / intellectū / pntiū z fortitudinē / sciaz z pietatē ac timorē dñi: excessiua locutiōe icerfici. Sēro gula inducē paupere siue indigētā. In cui / gnū etiā ditissimi iparozes fuerūt facti egeni z paupes. Sic nāqz yrelli / iparoz ifra octo mē ses z qnqz dies qbz ipauit romāi iperij opes ob ligauit: z roma ei edacitate defecit: vt dē Sues to. li. iij. de q etiā sup dixi ser. lxx. K. Sic Dio / nyss / rran / voraz z igluuioz: ad rāā inopiā z egestatē ducit / ē vt p famis amaritudine doz / ctoz pueroz i corinbo fact / fuit. vt dē Valer / li. vj. circa finē: vcz s. ser. liij. L. Libaria em q rīdiana z exq̄sita sercla psumūt p̄monia qm / rucūqz magz / destruit hereditaria bona. Et iō dī / Hiero. i qdā epla ad salinā: pcul sine a cō / uiujs crasse curreret: z anes oēs qbz amplissi ma p̄monia auolant. Tales igit gurgulioes oēs thesauros suos z res i saccū p̄sumunt / z p̄dūt / siles illi de q dē Aggei. j. Qui pgregas uie merces misit eas i saccū p̄sumunt. Et q aliqñ p totā vitā suam cū maria sollicitu dine p̄stiterūt. p gulā breui tpe p̄sumunt. Et q aliqñ p totā hebdomadā magno labore acqui rūt vna die feriata siue festiua exponunt. Igit hū dicit Prouer. xxi. Qui diligit epulas i ege stare erit: z q amat vitū z pinguis nō dicabit. de h s. ser. lxxij. Q. Sēptimo gula fac frau / dulentā z violētā. Nā postqz hō p̄sumit suā substantiā p comestatiōē z castrima rgiā: non potest sustinere inediā. Et qz nō habet p̄uerit se ad querēdū p fraudes z astutiā occultā: vl p apertā z violentā rapinā. Un dīc Perroni / q p̄gentiosiores gula ad predā strepitūqz luat

Exēplū

Exēplū

Exēplū

Exēplū

Exēplū

M gula r die p c

suffragiū: verit. Tales em̄ comestatores si sūt
nobiles r potētes: postq̄ sua cōsumpserūt effi-
ciunt raptores. Sic Nero oibz rebz q̄si volu-
ptuose p̄sūps: iussit lacēter romā icēderet: cū
ciues de domibz cepissent fugere: ipse ordiauit
suos q̄ medio rpe bona eoz raperet: vt ad tps
haberēt expēdere. Tales sūt pleriq; dñi q̄ i car-
nis p̄iuitio comestatiōi r ludis intēdūt: r q̄dra-
gesima suos pampes excoziat: exactionē r of-
fendūt. r si n̄ habēt subieccos / raptores publi-
caz viay sūt. Alij nūc simplices nō nobites /

Exēplū

larrones r fures erūt. Un̄ Alan⁹ i de plācu p/
sa. vj. loq̄ns d̄ comestatoe ait. p̄ hanc q̄ furādī
ingredī arēt. ¶ Exēplū ponit Boe. i de disci-
sco. c. vij. de sanguineo filio lucrecij: q̄ cum eēt
clarissimis orzuz natalibz. n̄ q̄ridianis gaude-
bat nuptijs r p̄iuitijs: r p̄sūps suis facultat/
ibz cū iam a patre b̄ esset deiect⁹ r ab amicis
destitit⁹ / furs studuit assistere r crucis. i. pati
buli angustijs crep⁹ r redemp⁹ a p̄e creber/
rime: su sp̄elus fuit nouissime: q̄ difficult p̄t
tales p̄sua relinq̄re. De raliibus d̄ Osee. iij.
Maledicti r mēdaciū r homicidiū r furū r
adulteriū / nūdauerūt r sanguis sanguinē re-
rigit: q̄ p̄tū addit p̄tō. Et ibidē seq̄t p̄ pau-
ca. Comēdēt r nō saturabūt / fornicari sūt r nō
cessauerūt. Ecce iam p̄t quō gula fac̄ m̄lepti/
cē fraudē r violentiā. Quā autē violentiā apra se/
quā ex gula: ostēdit Br. di. q̄ causa discordie r
litis int̄ oīa alia ē pastus. Ita cibz r supflua co-
mestio: frequē ē cā violentie r infectiōis corpāl/
Nā in p̄iuitio herodis iussus fuit occidi inno-
cēs Joā. baptista Mac. xij. In p̄iuitio ab salō
infect⁹ fuit amon. ij. Reg. xij. In p̄iuitio De-
ster: Amon scōs a rege adiudicat⁹ fuit mori
Dester. vij. In p̄iuitio Alexādrī: elicos sibi a/
mācissim⁹ ab eo fuit occis⁹. Un̄ d̄ in vij. p̄boz
c. lxxij. Nā dū q̄dā die i p̄iuitio int̄ amicos aley-
xandri / mentōe facta rez gestay a philippo p̄e
suo: cepit se alexāder p̄t p̄ferre r rez suay ma-
gnitudinē vsq; ad celū excolle r assēnātī ma-
tozi p̄iuitay p̄t. Elicos autē fiducia amicitie re-
gie cui⁹ palmā tenebat: senex r sapiēs; philippi
memoriā tuebāt. Ob q̄d irat⁹ Alexāder telo a
sarellite rapto eūdē i p̄iuitio trucidauit. postea
q̄o intellecto facinore sc̄ipm̄ interficere voluit.
r sc̄ens cadauer amplexat⁹ fuit: r vulnerā p̄re-
trauit p̄ficiēs demētiā suā: seq; infectissē nisi
amici infuissent. Et vt Justin⁹ d̄t. p̄e dolore
infra q̄rtuoz dies n̄ comedie: donec vniuersi ex-
ercit⁹ p̄ibz exoraz⁹ est. Qz innuere q̄eidie infe-
rant violētice / cedes r calūnie ex supflua come-
stioe / nemo suffic̄ enarrare. qm̄ vt d̄ Petr⁹ / ra-
uē. i. q̄dā finde. Sic venoz turbines elemē-
ta p̄fundūt. sic fercula indigesta mētē p̄turbāt
r demergūt boiem in p̄fundū. lucra vice aufe-
gula rō / r r̄ r mortis subire faciūt naufragiū. ¶ Oca-
die p̄ciē no gula rodit p̄ciētā. Sic em̄ incedū pomū
puleri coloris r suavis odor; appareret incedi⁹
vermis villosus r horribil̄ later. sic in apparen-

Exēplū

Exēplū

Exēplū

Exēplū

ria ciboz comestibiliū exteriori apparēt delecta-
bilia sensui: sed cū hō satiat⁹ fuerit: tūc q̄mis
p̄cie apparer mētē: q̄ nisi i hac vita p̄ modestiā
destruat / i futura mordēs acriter replet. fm̄ illy-
lud Esa. vlf. Vermis eoz nō moriet. Et postq̄
hō credit se p̄ exteriorē cibi apparentiā delecta-
bilis refici. post excessū r saturitatē nimia inue-
nit se q̄uari r verecūdari. d̄ q̄bo loq̄t Ap̄ls Ro.
vj. Quē fructū habuist; in his in q̄bo nūc eruz/
bescit;. Et Boe. iij. de p̄lo. p̄sa. vij. ostēdit q̄ licet
voluptas carnis comestatoe videat extrinsec⁹
appetēda r delectabil̄ esse. tñ intrinsec⁹ p̄uincit
fore p̄tēnda. Un̄ ait. Quid d̄ corpis volup-
tū loquar / qz appetētia. i. cupiditas plena est
anxietat;. satietas q̄o penitētice. q. d. cupiditas
ciboz induc̄ anxietatē: qz hō anxiat dū caret eo
q̄d cupit. satietas q̄o. i. plēritudo voluptatū ple-
na est penitētice. i. pena. Et subdit: q̄ntos ille. s.
voluptates morbos: qz itolerabiles dolozes q̄i
quēdā fructū neq̄tie fruentiū solēt inferre coz/
ponibz: qz mor⁹. i. affect⁹ q̄d habear tocūditat;
ignoro. tristis q̄o esse voluptatū exi⁹. q̄sq; res/
in miser libidinū suay volēt / icelliger: q̄ si brōs
expleare p̄t: nihil cause ē. i. nihil ipedit q̄n pe-
cudes q̄q; brē cē dicant / qz oīs ad explēdā coz-
poralē lasciuitā festinat intētio. Et mer. vij. im/
mediate seq̄nti exponit h̄ idē di. Habet h̄ volu-
ptas oīs. Semul' agit fructes. stimulis. i. pu-
nitioibz agit. i. verat fruētes sez voluptatibz.
Et seq̄t. Ap̄tūq; par volanrū. vbi grata mella
fudit: fugit r nimis tenaci: ferit itea corda mor-
su. q. d. voluptas ē par. i. filis stimul' ap̄tū vol-
lanrū: vbi. i. postq̄ ap̄tis fudit grata mella: fu-
git r ferit corda itea. i. p̄cussa anxietate: nimis
tenaci mortu. q. d. iocūditas voluptatū nimis
est trāstoria: s; anxietas quā affert nimis ē p̄-
māsura. Ecce ita p̄t quō crapula rodit p̄ciam
r induc̄ anxietatē. Et q̄ seq̄t: qz gula sp̄ inducit
boiem ad penitētā. i. ad penā: qz postq̄ dele-
ctatio i cibo trāstuit. tūc remorsus p̄cie habet
bit r p̄ p̄is penitēdinē. Et postq̄ crapula di-
gesta fuerit. tūc seq̄t displicētia de expēsis r de
excessu in moribz. Et sic penitētā de oibz repoz-
rabit: s; nō sacramētālē r ad salutē p̄ficiētē. q̄n
imo r mag; criminalē: r p̄ p̄ctis p̄erit. agēte
q̄lē habēt insipientes. de q̄bo d̄ Sap. v. qz postq̄
q̄z viderint i futuro iudicio iustos stare aduer-
sus eos q̄ se angustiauerūt / sic turbabunt r;
more horribili: r p̄ angustia sp̄is gemētes r i/
tra semetipos p̄niam agētes. dicēt. Nī sūt q̄s
aliquū habuim⁹ i derisu rē. ¶ Nono gula celi
claudit patriā: qz q̄dū p̄mi parētes fuerit / e-
iunt firmēbāt deliciā paradisi r erāt brī: s; post-
q̄z cibū veterū comedēdo crapule seruiat: de
patria i certū: r de paradiso i hūc mūdū picu-
losū r lachrymosū expulsi fuerūt. vt doceet
Diero. p̄tra Iouinianū dicēs. Britudo para-
disi absq; cibi p̄tētia non potuit dedicari. qz
dū em̄ tenuauit Adam in paradiso fuit / coz-
medit reiect⁹ est. Licet q̄dem nō esset nisi de

¶ Gula idē
cit ad pe-
nitēciam

¶ Gula
claudit
celi p̄tias

De vicio ebrietatis

com ededo iniuriosus certissimè. **Hecibi.** Ex q̄ infer: q̄ hō p̄ gulam cū p̄mis parētibz mortis incurrit sententiā. i. spūalē occisiōnē. s̄m illud apli Ro. viij. Si s̄m carnē vixeris moriemini Nam q̄ nimia aviditate cū dilectatōe comedit diabolū trās glūcie. Un̄ narrat Phisolog⁹ ⁊ ponit in lib. de p̄neta. rez. **Q̄ cocodrill⁹** herbas bonas libēter comedit: iter q̄s cindores serpens parūl⁹ q̄ ei inimic⁹ caute se involuit: q̄s cū cocodrill⁹ capite serpentē trās glūcie: q̄ ei⁹ intrans viscera ip̄m occidit. Sic reuera comestatoribz ⁊ crapul⁹ auid⁹. dū morsellos sapidos nimio affectu comedit frēq̄ntē venenū serpentis antiq̄ q̄ p̄mū hōiem comedēdo decepit trās glūcie. Et b̄ maxie: q̄n̄ die ⁊ hora p̄hibitis ab ecclia cibū sumit: ⁊ sic mentē spūalē occidit. Ex q̄ tunc seq̄t: q̄ vbi serpens ille diabol⁹ venenū suū ifundit: ibi ch̄s d̄ns locū non inuenit. Sic q̄ hodierna die nimia abundātia ciboz ē causa mltoz p̄ccatorz. Un̄ Ez. cch. xvj. **Hec est** iniquitas sodome sororis tue: saturitas panis ⁊ ocīū. Ecōtra frugalitas ⁊ abstinentia est causa occasional' gr̄e in p̄senti ⁊ gl̄ie in futuro. In cui⁹ signuz p̄ccatis abstinentibz. vitz Danieli cū socijs suis data est sapiētia ⁊ gr̄a a deo. **Ex oibz p̄missis pars: q̄** gulosi q̄ tm̄ de pasceda carne curā habēt: siles sūt bestijs. P̄no porcis. q̄ sicut porcus nutrit ad occisiōnē: ⁊ mortē ⁊ q̄nto est pinguior tanto mortē p̄p̄ndoz. sic gulosi tanq̄ porci diaboli se replent vt incurrāt mortē eternā. Un̄ L̄by. in q̄dā omel. sup̄ Mat. **Novim⁹** porcos imūdos esse nālī acq̄ ad terrā ad scenosas voragies diuersos ore nō ad aliud q̄ ad sarietate ventris pabula semp̄ req̄rere: nullā vtilitatē ex se dum viuūt p̄stare. Non lanā vt oues. nec lac vt ceta aialia. nō vecturā p̄bere: s̄ solū pastū ventris req̄rentes ad mortē nutriti. In q̄z p̄sona sine dubio imūdos ⁊ lutos homines aduertim⁹ s̄ gnaros q̄ nullū opus misericōdie v̄l religiosi laboris: nullā spem future salutis habēt: s̄ de gula ac venire immō cogitātes i p̄ccoz suoz sordibz bus tanq̄ porci i sceno volutant. **Hec L̄by.** Tales q̄ excluderūt a sua mēte deū p̄ ibibitaco re/ adq̄rūt diabolū q̄ pollutū ⁊ sordidū q̄rit habitaculū. In cui⁹ signum legio demonū dixit eb̄io d̄no Mat. viij. **Mitte nos** in gregē porzoz. Et ait illis: ite. **Secōdo** gulosi siles sūt v̄lo. q̄ s̄m Arist. in li. de animalibz oia comedit. Nā p̄ fructibz arboroz ascēdit: aluēaria p̄ melyle p̄fringit. canes ⁊ formicas p̄ medicina comedit. Sic comestatores voraces v̄lo pares. alij q̄n̄ sub colore necessitat'. aliq̄n̄ ex dulcore volu ptas. inerdū amore societatis. ⁊ aliq̄n̄ p̄ceptu i firmicatis/ causās comedēdi fingunt. ⁊ nūc fructū q̄rūt. nūc caseum ⁊ panē p̄ haustu sumūt. modo nūces frangūt. ⁊ sic indifferēter omnia vorant ⁊ sumūt. De v̄tre talū d̄ Eccl. xxxvj. **Omne** escā māducabit venter. **Tertio** t̄es gulosi cōparant canibz. Sunt em̄ bestiales vt canes om̄ia glūciētes: ⁊ sine masticatōe in ven-

rem trāficiētes p̄tinue comedētes. **Un̄ de Seneca** i q̄dā epla. **Udisti** aliq̄n̄ canem in mēsa a d̄no frustra panis ⁊ carnis captantē. q̄ q̄dēz q̄n̄ recipit p̄tin⁹ deglutit integrū: ⁊ sp̄ ad spem futuri inhiat. **Consistit** faciūt gulosi p̄tinue crapule deseruētēs: se ad gulā diuersis modis incitātes. De q̄bz d̄r Esa. lvi. **Lanes** ipudētissimi nesciētes saturitatē. **Quārta** autē de⁹ in t̄libz gulosis habeat displicētā sepi⁹ oñdit miracul⁹ ⁊ exēplis. Un̄ de talibz refert **Lesari⁹**. ⁊ ponit in narratozio cōi. q̄d incipit. **Antiq̄z** partz. **Q̄** quidā feria certia ante diē cinēz. vitz in carniz p̄tinuo vsq̄ ad mediā noctē vacantes epulis ⁊ diuersis cibis saturati: ip̄o gallicāru dixerūt famulo dom⁹. **Abūc** op̄z nos comedere. vāq̄ de affer gallinā quā p̄tinē turra gallū inuenentis sedere: ista ei soler ceteris esse pinguior. quā cū acutissē ⁊ aperuissē: ac manū ad inestina eijēda ip̄o iussit. cū inestina se extrahere putaret: maximū bufonē extraxit. cui⁹ mortū cū i manu sensisset ⁊ p̄ horrore clamassē: om̄es suo clamore aduocauerūt bufonē singul⁹ apparuit. ac inestina in talē corpē bestia v̄rsa/ viderūt. et b̄ esse op̄z diaboli intellexerūt. ⁊ sic p̄fusi recesserūt. **Quarta** tales gulosos d̄r **Bern⁹**. **O** delicare q̄ in delicijs mortem expectas nō est regnū dei esca ⁊ portus. nō purpura ⁊ byssus. **Nā** diues illis infec⁹ ip̄neco ad iferna descēdit. **Zu. xvj** **Debet** q̄ merito quelibet hōiem a gula retrahere b̄cūitas vite: incertitudo mortis ⁊ acerbitas gehenne. q̄z aliq̄n̄ in actu comestatoris venit hora mortis. **Exemplū** ponit saluator **Zu. xij. d̄ illo** diuice q̄ ait. **Ania** mea m̄tra habes bona in an. plu. repo. recūbe/ comede ⁊ bibe. ⁊ audiuit vocē dicentē sibi. **Seulee** hac nocte aiaz tuā reperēt: q̄ parasti cui⁹ erūt **Implorem⁹** q̄ d̄i misericordiā vt nos i hui⁹ mūdi miseria custodiāt: ne tot malis gule iuoluamur: sed poti⁹ p̄ sobrietatem ⁊ abstinentiā eterna gaudia consequamur. Amen.

De vicio ebrietatis. Ser. LXVII.

Tendite ne for
Ate grauent corda vestra crapula ⁊ ebrietate. **Zu. xxvj.** **In** p̄cedentibz finonibz audist' plura de vicio gule mala: p̄ q̄ merito q̄libet hō eam fugere deberet: sic ⁊ nā ⁊ figure plures s̄ ostēdūt ⁊ documēta. scripture gentiliū ⁊ canonice. tanq̄ de speciebz ⁊ filijs gule. q̄n̄ etiā sit p̄tm̄ mortale aut veniale. Et quō mltis modis hō peccat comedēdo. q̄ etiaz nocumēta gula inferat corpi ⁊ anie p̄ longum p̄cessum: q̄ntis longe plura scripta sūt de malicia gule. que ne redio charitatis vestras aff' cerē preriuū. **Nūc** p̄seq̄nt videndū erit de vicio ebrietatis: a q̄ d̄ns i t̄bēare nos aufiat ne illo gūemur ⁊ ei⁹ mal' iuoluamur. **Pro** gr̄a **Bue** ma. **Atredū**. ne cor. zē. vbi s̄. **P̄no** vidēdū ē d̄ tribz q̄ reddūt ebrietatē abominabilē ⁊ viciandā